

Janez Vičič in njih namestnike Jožef Lozar in Ant. Verhuneec, sami možje, od katerih se sploh trdi, da so za ta posel najsposobniši.

Opravični svet se je že o tem pogovarjal, da se bo na to gledalo, kako bi se uni delničarji odškodovali, katerih delnice so se neveljavne spoznale, ker se trdno upa, da se banka v kratkem na trdne noge postavi. Po g. Kan. Urhu se je stavil predlog, da se prihodnemu občenemu zboru prepušča, kako se ima eventuelni dobiček obrniti, da se bo vsem ustrezalo in se bodo v tem smislu pravila spremenila. — Vidi se, da zdajšnji voditelji imajo resnično voljo pošteno in vsem na korist se žrtvovati. Ako bodo še naši agenti pošteno delovali in naši prijatelji domačega zavoda ne zapustili, smemo se res nadjati, da ta naš zavod v kratkem krepak postane, kakor tudi gosp. dr. Janez Bleiweis to izgovarja, ki zaupnico predlaga zdajšnjemu vodstvu banke s tem, da soglasno predloženi račun potrdi, kar se je zgodilo. —

Iz Slatine. (Opazka zastran dopisa v št. 21. „Sl. Gosp.“) Ko sem bral v zadnjem „Gosp.“ omilovanje svojih sosedov in poročevalca, da se nauk za kmete v Ogrizekovi hiši ni delil v Sloveščini — me je sililo na smeh in sem si mislil samo: v Ogrizekovi hiši? Hvala Bogu tako daleč še nismo prišli! Saj se poznamo. Luca pozna nas kmete, ki ne trebimo v njegov rog, in mi poznamo Luceta, in vemo, da raje proda funt telefine po 10 kr., preden kaj slovenskega dopusti v svoji hiši. No pa tudi grof Gundaker nebi tega odpustil, katerega je volil za držav. poslanca. Luca namreč še tega greha ni storil, da bi bil kedaj volil Hermana in to zato ne, ker Herman baje Slovence ljubi; zato je Luca tudi kaj pisano gledal prejšnjega kaplana g. Antona, ki so nam kmetom radi kaj po slovenski povedali, česar še se hvaležno spominjamo; ravno drugače kakor je Luca učil. Včasih smo bogali Luceta, ter smo nemškutarili, včasih pa g. Antona in bili smo Slovenci. Pri zadnjih volitvah za držav. poslanca smo se držali g. Antona. Sedeli smo skupaj na dan volitve pri Lucetu, ter se spogovorili, da čemo z Lucetom potegniti. G. Anton so nas pa vse skupaj dobro poznali, ter na vse jutro prišli Luceta obiskat in potem šli z nami v Rogatec. Brez g. Antona, Mikuša in Žurmana — slava trojim možjem! — bi nas Luca gotovo bil opeharil z Gundakerjem. Luca z nami slovenski baranta, kedar je pa Bürgermeister, takrat pa le po nemški! Da ga le veseli nemškutarija! Ti pa ljubi sosed ne terjaj slovenskega uka v njegovi hiši in se ne jezi, če tujci z nami nočejo po domače govoriti. Saj so tujci — tujci in večjidel dobri prusaki. Bolj jezljivo je, če se domačin tujca dela! Pa brez zamere Luca! Saj sva si drugače dobra!

Od sv. Roka na Sotli. (Farovž pogorel). Tukaj ob virih Sotle, kjer je dolina ozka, stoji na desni strani na Štajerskem farna cerkva sv. Roka s farovžem na strmem bregu. V dolini na levi

strani Sotle na Hrvaškem pa je grajšina grofa Emilija Palfy-ja.

Pri grajšini je kapela sv. Joana Nepomučana. God tega svetnika obhajamo vsako leto slovesno. Letos na binkoštni ponedeljek je fajmošter sv. Roka svoje farmane v procesiji tje sprevaljal in opravil rano službo božjo. Ko župnik domov pride, najde streho svojega farovža v ognji. Ves je pogorel. Zavarovano ni bilo nič. Škoda se ceni na 2000 fl. Ker je fara majhna in večjidel malo premožna bo jako težko šlo s stavljenjem novega farovža.

Maribor. (Varujte se goljufnih igralcev.) Že večkrat je „Slov. Gosp.“ svaril pred goljufivimi igralci, ki se po Mariboru in okolici potepajo, in kogar v svoje mreže vjamejo, tega ogulijo: pa vse zastonj. Te dni so v neki krčmi pri sv. Jožefu zopet nekega posestnika iz Kaple, g. P. domu gredočega vjeli, ter mu 70 gold. izpulili. Goljuf je na mizo položil 3 orehove luščine, v eno je djal malo krogeljico, potem obrnil, nekoliko pomešal in dal staviti, v kateri bi bila krogeljica. G. P. je stavil 2 gold. in je dvakrat zadel; zdaj po nagovarjanji okoljstojčih stavi viši znesek, in zgubi, ravno tako drugokrat in take naprej, dokler ni šlo 70 gold. po vodi. Prepozno je spoznal, da ima z goljufi opraviti, in ko je protil, da jih bo pri gosposki zatožil, so se mu smejali, ter ga strašili, da, če to stori, bo za 20 gold. kaznovan, ker je za visok denar igral. Goljufi so se smejali, on pa se je solzil in šel žalosten na svoj dom. Naj bo vsak previden, kdor ima v Mariboru kaj opraviti, da mu goljufivi igralci žepa ne izprazni.

Iz Terbovlj. (Strele ubila.) Sredo pred Telovim je na visokem Reškem polji nad južno železnico v Trbovlskeji fari huda ura 19letnega hlapca na mah ubila, ko je k vlaki gonil. Gospodar Urlep bil je ravno par sežnjev za brano zaostal, deževnici z nogo pot odkazovat. To ga je smrti rešilo. Samo le omamilo ga je. Tudi vola padeta ter omamljena se dolgo valjata, pa izbrihata se zopet, ter drug za drugim vsak svoj kos jarma domu privlečeta. Fanta je udarilo vrh desne rame in ga grdo zmlelo. Nagle in nepredvidene smrti varuj nas o Gospod!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kranjski deželni zbor je v svoji poslednji seji sklenil izdati slovar, v katerem bi bile iztolmačene besede hrvaške in slovenske. Potem je zahteval, da se naj šole boljše nadzorujejo, kakor se je to dosedaj godilo. Ob enem je močno ugovarjal temu, da vlada sloveščino zatirne in paha iz gimnazij, iz realk in iz učiteljskih pripravnic.

Gališki zbor je osnoval ostro postavlo zoper pijančevanje. Nespametni Rusini prosijo iz samega sovraštva do bratov Poljakov za večjo ponemčevanje. Vsakdo čuti, da imamo na vse

strani hude sovražnike, zlasti Pruse. Zato nas veseli, kedar slišimo, da se za našo vojno kaj srečnega zgodi. Tako tudi sedaj, ko slišimo, da je cesarski major Uhacij izumil in vltiti dal nove kanone, ki so po 1500 silovitih strelah še popolnem nepoškodovani. Ali to našim liberalnim pisarjem ni po volji. Vedno nam godijo, naj si damo na Pruskem za dragi denar napraviti Krupovih kanonov. Tako, denar bi naj Prusom vphali, in vrh tega še se bati imeli, da nam njih še Prusi kde naglo ne poberejo? Te dni so močno reko Donavo potegnili bliže mesta Dunaja, ker so njej pripravili više 7000 sežnjev dolgo novo strugo; kar je stalo veliko milijonov fl. in 5 let dela.

Na Ogerskem se je začelo volilno gibanje. Minister Tisza se je že oglasil za poslanca v Debreczina, mesto Eperies pa namisli potegniti s Senyeom. Tega moža konservativna stranka je osnovala nov list: Kelet Nepe (narod vzhoda). Romuni so imeli na Erdeljskem shod in sklenili, da ne volijo. Naj Madžar razsaja, dokler se sam ne pogubi in potopi — v presilnih dačah in gospodarskem neredu.

V hrvatskem saboru je dr. Mikanec hudo napadel bana i hrvatskega ministra; uni mu je le sluga, ta pa listonoša madžarskega ministra. Nobeden mu ne varuje dovolj samostalnosti hrvatske dežele.

Vnanje države. Nemškega cesarja zaporedom obiskujejo vsi sosedni kralji in kraljiči, ker se ga bojijo. Ravno sedaj je pri njem švedski kralj s kraljico vred. Da vsled tega Prusom greben raste, to vsakdo lahko veruje. So pa tudi že hudi, zakaj se kuja belgijski in danski kralj, da ne pride v Berlin.

Francozi se v svojem državnem zboru zopet kregajo, deželi pa nove dače nalagajo. Ravno sedaj so vrgli večji davek na sol. Lahki sicer pred celim svetom trdijo, da se od Prusov ne dajo zoper sv. Cerkev ščuvati. Vendar v djanji drugače ravnajo. Zaprli so te dni palermškega nadškofa. Karlisti močno napredujejo. Imajo že četverno armado. Te dni so na 3 krajih zmagali in poveljnika sovražnega brodovja usmrtili in več ladij potopili. Črez leta dni bo Don Karlos gospod vse Španije.

V mali Aziji na Turškem bil je strahovit potres. Više 2000 ljudi je ubitih.

Za poduk in kratek čas.

Novocelje.

S. Med gradovi na slovenskem Štajeru zavzema v vsakem obziru častno mesto grajsina Novocelje. Krasno grajsko poslopje je lepe spodnje savinske doline najlepši kinč. Nje posestniki, pa, če tudi ne slovenske krvi, so bili večidel udani ali vsaj ne nasprotniki našemu narodu. Sedanji posestnik, za vse dobro vneti, knez Leon Salm,

ima velike zasloge za ustanovljenje banke Slovenije, ktere je predsednik; njegova sina prince Alfred in Juri, sta bila med prvimi ndi katol. tiskovnega društva in kar je za našo slovstveno zgodovino jako zanimivo v novoceljski grajsini je l. 1848 narodni duh prešinil ter vzbudil prvo slovensko pevkinjo in pisateljico Franciško Hausman. —

Novocelje ti je pozidano na levi strani velike ceste, ako greš iz Celja v Ljubljano in sicer $1\frac{3}{4}$ ure od Celja in $\frac{1}{4}$ ure pred Žalcem. Grajsini nasproti na desni strani tik ceste stoji velik kamnat križ, ki se daleč na okrog vidi. Podlaga križu je velik štirioglat marmor do 200 centov težak z nemškim napisom: K božji časti postavila grajsina novoceljska leta 1842. — Na njem stoji križ iz črnega marmora za lepo pozlačen podobno Izveličarjevo. Visok je ta križ 35 čevljev. — Na levi strani ceste pred vhodom v drevored, ki pelja h grajsini, so odprta iz kamna umetno izsekana vrata, pred katerimi kamene klopi trudne potnike vabijo k počitku. Skozi ta vrata po 200 sežnjev dolgem drevoredu prideš do velikih grajskih vrat. Tu še le poprej nekoliko z drevoredi zakrito poslopje vidiš v njegovi veličastni lepoti. Grad je štirioglato poslopje, 120 stopinj dolgo in 40 stopinj široke, postavljeno v lepem novitaljskem slogu po načrtu cesarskega grada Schönbrunn pri Dunaji. Postavil ga je Anton grof Gaisruk med leti 1754—1760, blizu razpadlega grada Brumberga. Zato še ljudstvo zdaj Novocelje tako imenuje. Pravljica pripoveduje, da so streho starega celjskega gradu na Novocelje postavili, kar ni res, pač pa so menda kamenja od odnot dobivali.

Kakor na straži stojita pred grajskimi vrati na visokih kamenih stebrih Samson in Herkulj, mojsterski podobi preteklega veka. Velika vrata, skozi ktera se le vozi, so slogu primerno krasno izdelana. Nad njimi visi pozlačen grb Gaisrukov. Na vsaki strani pa so manjša vrata, skozi ktera ljudje navadno hodijo. Velika lopa je vratom primerno po štirih kamenih stebrih v 3 dele razdeljena. Ako prideš skozi vrata v grad, vidiš na desno veliko obednico, na levo pa lepo grajsko kapelico. Plak v kapeli je iz belega in rdečega marmora lično sestavljen; stene so z zlatim lepoticjem ozaljšane, strop pa je z imenitnimi podobami na presno zmalan. — Pod zemljo ste dve lepi kleti v katerih je prostora za 52 štrtinjakov vina. — V prvem nadstropju je mnogo manjših sob, ki so se nekdanj rabile za pisarne in za stanovanje uradnikov. V drugem nadstropju zasluži pred vsem omenjena biti velikanska dvorana, ki je 27 čevljev visoka ter sega skozi tretje nadstropje in še pod streho. Plak je tudi tukaj z raznobrojnimi kamenimi ploščicami lično sestavljen, ki so z marmornatim prahom ometane. Obokov strop je malan z umetnimi podobami, n. pr. cesarica Marija Terezija od vilinskih duhov obdana daja grofu